

Merenkululaitos

Merenkululaitoksen

TIEDOTUSLEHTI

2/16.2.2007

ERÄIDEN ALUSTEN JA NIITÄ PALVELEVIENT SATAMIEN TURVATOIMET JA TURVATOIMIEN VALVONTA

Eräiden alusten ja niitä palvelevien satamarakenteiden turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annettua lakia (485/2004, jäljempänä turvatoimilaki) on muutettu 2.2.2007 annetulla lailla 69/2007, jolla on pantu täytäntöön satamien turvallisuuden parantamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/65/EY.

Tavoitteena on parantaa satamien turvallisuutta laajentamalla maantieteellisesti niitä alueita, joihin turvatoimet kohdistuvat. Aluetta, johon turvatoimet kohdistuvat on laajennettu aluksesta ja satamarakenteesta koko sataman alueelle. Turvatoimilakiin on otettu uusi turvatoimialueen käsite, jolla pääosin on korvattu nykyisessä laissa käytetty suppea satamarakenteen käsite. Samalla lain nimike on muutettu laiksi eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta.

Merenkululaitoksen tehtäviin on lisätty velvollisuus hyväksyä sataman turvatoimialueen rajat sekä sataman turvapäällikkö ja muu keskeinen turvahenkilöstö. Merenkululaitos toimii myös satamaturvaviranomaisena. Merenkululaitoksen on tehtävä jokaiselle satamalle turva-arviointi ja hyväksyttävä sataman turvasuunnitelma. Merenkululaitos voi asettaa riskianalyysiin perustuen ulkomailla Suomen lipun alla purjehtivan aluksen turvatasen ja välittää tästä tiedon poliisille edelleen vahvistettavaksi. Merenkululaitos voi hakemuksesta myöntää vapautuksen alusten ennakoilmoitusvelvollisuudesta.

Turvatoimilain muuttamisesta annettu laki tulee voimaan 15.6.2007. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Oheisena on turvatoimilaki ajantasaisena. Tämä tiedotuslehti on saatavissa myös englanninkielisenä verkko-osoitteesta www.fma.fi.

Meriturvallisuusjohtaja

Paavo Wihuri

Toimistopäällikkö

Pekka Korhonen

Asiaa koskevat tiedustelut:

Merenkulun tarkastusyksikkö

Tämä tiedotuslehti
korvaa tiedotuslehden:

9/1.7.2004

Dnro 378/00/2007
ISSN 1455-9048

Tilaukset
ja myynti:

Merenkululaitos
Kirjaamo
kirjaamo@fma.fi

Käyntiosoite
Porkkalankatu 5
00180 Helsinki

Postiosoite
PL 171
00181 Helsinki

Puhelin
020 4481

Faksi
020 448 4355

**LAKI
ERÄIDEN ALUSTEN JA NIITÄ PALVELEVIENT SATAMIEN
TURVATOIMISTA JA TURVATOIMIEN VALVONNASTA (11.6.2004/485)**

Lain nimike on muutettu lailla 2.2.2007/69

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku
Yleiset säännökset

1 § (2.2.2007/69)
Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään satamissa noudatettavista turvatoimista.

Tällä lailla annetaan myös alusten ja satamarakenteiden turvatoimien parantamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 725/2004, jäljempänä turvatoimiasetus, edellytetyt kansallista täytäntöönpanoa koskevat säännökset.

2 §
Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *toimivaltaisella viranomaisella* Merenkululaitosta, rajavartiolaitosta, poliisia ja tullilaitosta;
- 2) *satamanpitäjällä* sitä, joka ylläpitää satamaa tai satamarakennetta; (2.2.2007/69)
- 3) *vaarallisella esineellä* sellaista esinettä, esineen jäljitelmää tai ainetta, joka voi vaarantaa tai jota voidaan käyttää vaarantamaan aluksen tai sataman taikka niissä olevien turvallisuutta; (2.2.2007/69)
- 4) *satamaturvadirektiivillä* satamien turvallisuuden parantamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2005/65/EY; (2.2.2007/69)
- 5) *turvatasolla* niiden turvatoimien tasoa, joilla varaudutaan siihen, että turvallisuutta uhkaava välikohtausta yritetään tai se tapahtuu; (2.2.2007/69)
- 6) *turvatasolla 1* turvatoimien jatkuvasti ylläpidettävää asianmukaisesti suojaavaa vähimmäistasoa; (2.2.2007/69)
- 7) *turvatasolla 2* turvatoimien lisättyä tasoa, jota ylläpidetään väliaikaisesti, jos turvallisuutta uhkaavan välikohtauksen riski on kohonnut; (2.2.2007/69)
- 8) *turvatasolla 3* rajoitetuksi ajaksi käyttöön otettavia erityistoimia, jos turvallisuutta uhkaava välikohtausta on todennäköinen tai sen uhka on välitön, vaikka välikohtauksen tarkkaa kohdetta ei pystyttäisi määrittelemään; (2.2.2007/69)
- 9) *sataman turvatoimialueella* tämän lain mukaisen turva-arvioinnin perusteella määriteltävää aluetta, jolle laaditaan turvasuunnitelma ja joka on merkittävä näkyvästi selkein merkein tai kyltein, joissa turvatoimialueesta ilmoitetaan suomen, ruotsin, englannin ja venäjän kielellä; (2.2.2007/69)
- 10) *satamarakenteella* paikkaa, jossa alukselle tai aluksesta liikkuu henkilöitä tai kuljetetaan tavaroita taikka suoritetaan satamapalveluita; (2.2.2007/69)
- 11) *SOLAS-yleissopimuksella* ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta (SopS 11/1981). (2.2.2007/69)

2 luku

Toimivaltaisten viranomaisten tehtävät

3 §

Toimivaltaisen viranomaisen yleiset tehtävät

Toimivaltaisen viranomaisen tehtävänä on valvoa, että turvatoimiasetuksen ja tämän lain säännöksiä noudatetaan.

Rajavartiolaitoksen, poliisin ja tullilaitoksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen säännösten noudattamisessa havaitsemistaan puutteista Merenkululaitokselle, jonka on viipymättä ryhdyttävä toimiin puutteellisuuksien korjaamiseksi. Jos puutteellisuus on luonteeltaan sellainen, että sen korjaaminen vaatii pikaisia toimia, muikin toimivaltainen viranomainen voi ryhtyä välittömiin toimiin puutteen korjaamiseksi. Sen on myös ilmoitettava asiasta heti Merenkululaitokselle.

Merenkululaitoksen, rajavartiolaitoksen ja tullilaitoksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen säännösten noudattamisessa havaitsemistaan vakavista puutteellisuuksista poliisille turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 1 säännön 1.14 kohdassa ja tämän lain 2 §:n 5–8 kohdassa määritellyn turvataso arviointia varten. (2.2.2007/69)

Toimivaltaisen viranomaisen on luovutettava salassapitosäännösten estämättä tämän lain tarkoituksen toteuttamisen kannalta tarpeellisia tietoja toiselle toimivaltaiselle viranomaiselle. Tietoja voidaan välittää sähköisesti siten kuin tässä laissa jäljempänä säädetään.

4 §

Merenkululaitoksen erityistehtävät

Merenkululaitos toimii turvatoimiasetuksen 2 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuna merenkulun turvatoimien yhteysyksikkönä ja satamien turvatoimien yhteysyksikkönä, minkä lisäksi sen tehtävänä on:

1) suorittaa satamarakenteiden ja satamien turva-arvioinnit, hyväksyä alusten, satamien ja satamarakenteiden turvasuunnitelmat, katsastaa alukset sekä antaa todistuskirjat siten kuin turvatoimiasetuksessa ja tässä laissa säädetään; (2.2.2007/69)

1 a) hyväksyä turva-arvioinnin perusteella ja satamanpitäjän esityksestä sataman turvatoimialueen rajat ja se, keille sataman henkilöstöstä tehdään turvallisuusselvityksistä annetussa laissa (177/2002) tarkoitettu turvallisuusselvitys, sekä huolehtia satamien turvasuunnitelmien tarkistamisesta tämän lain mukaisesti; (2.2.2007/69)

1 b) hyväksyä sataman turvapäällikkö ja muu keskeinen turvahenkilöstö sataman tekemän esityksen ja turvaselvityksen perusteella; (2.2.2007/69)

1 c) toimia satamaturvadirektiivin 5 artiklassa tarkoitettuna satamaturvaviranomaisena; (2.2.2007/69)

2) ryhtyä turvatoimiasetuksen 9 artiklassa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että suomalaisessa satamassa oleva alus on turvatoimiasetuksen säännösten mukainen, ja jos on perusteltua syytä epäillä, ettei alus ole turvatoimiasetuksen säännösten mukainen, tai jos alus ei esitä todistuskirjaa pyydettyäessä, ilmoittaa asiasta rajavartiolaitokselle, poliisille tai tullilaitokselle sekä ryhtyä tarvittaviin turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 9 säännön 1.2 ja 1.3 kohdassa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin;

3) ryhtyä turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 9 säännön 2.4 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin aluksen vaatimuksenmukaisuuden puutteiden korjaamiseksi, jos on perusteltua syytä epäillä, että suomalaiseen satamaan saapuva alus ei noudata turvatoimiasetuksen säännöksiä, ja jos tilanne ei korjaannu tai muuten on perusteltua syytä uskoa, että alus ei noudata turvatoimiasetuksen säännöksiä, ilmoittaa asiasta rajavartiolaitokselle, poliisille tai tullilaitokselle sekä ryhtyä tarvittaviin turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 9 säännön 2.5 kohdassa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin;

4) hyväksyä turvatoimiasetuksen 5 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut vastaavat turvajärjestelyt ja ryhtyä niiden osalta asetuksen 5 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuihin toimiin;

5) tiedottaa tarkoituksenmukaisessa laajuudessa, tehokkaasti ja ilman aiheetonta viivytystä poliisin sille ilmoittamasta turvatasosta ja sen muutoksista, antaa tarvittaessa asiaa koskevia tarkempia tietoja sekä asettaa riskianalyysiin perustuen ulkomailla Suomen lipun alla purjehtivan aluksen turvataso ja välittää tieto tästä poliisille edelleen vahvistettavaksi; (2.2.2007/69)

6) tehdä turvatoimiin liittyvät hallinnolliset ilmoitukset; (2.2.2007/69)

7) ohjeistaa ja valvoa valvontaviranomaisten järjestämiä harjoituksia satamaturvadirektiivin liitteen III mukaisesti; (2.2.2007/69)

8) valvoa, että tässä laissa tarkoitetut turvatarkastukset suoritetaan turvatoimiasetuksen ja tämän lain mukaisesti; sekä (2.2.2007/69)

9) suorittaa muut tässä laissa Merenkululaitokselle säädetyt tehtävät. (2.2.2007/69)

5 §

Rajavartiolaitoksen erityistehtävät

Rajavartiolaitoksen tehtävänä on sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään:

1) pitää yllä yhteyspistettä alusten ja satamien turvauhkaa koskeville ilmoituksille sekä turvahälytyksille; (2.2.2007/69)

2) ilmoittaa 1 kohdan mukaisista ilmoituksista ja turvahälytyksistä viivytyksettä muille toimivaltaisille viranomaisille;

3) ilmoittaa sellaisen suomalaisen aluksen 1 kohdan mukaisista turvahälytyksistä, joka ei ole Suomen satamassa tai saapumassa Suomen satamaan, välittömästi niiden valtioiden hallinnoille, joiden läheisyydessä alus liikennöi; sekä

4) saatuaan tiedon sellaisesta Suomen satamassa olevasta tai Suomen satamaan saapuvasta aluksesta, jonka osalta on olemassa perusteltua syytä uskoa, että alus ei täytä turvatoimiasetuksen säännöksiä, ja jos on perusteltua syytä uskoa, että alus aiheuttaa turvauhkaa taikka, että alukseen kohdistuu turvauhka tai turvavälikohtaus, ryhtyä turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 9 säännön 1.2 ja 1.3 tai 2.5 kohdassa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin.

6 §

Poliisin erityistehtävät

Poliisin tehtävänä on sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään:

1) asettaa turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 1 säännön 1.14 kohdassa ja tämän lain 2 §:n 5–8 kohdassa tarkoitettu turvataso ja päättää käytettävissään olevien tietojen pohjalta turvatason nostamisesta ja laskemisesta sekä antaa tarkempia ohjeita vaaratilanteilta suojautumiseksi; (2.2.2007/69)

2) ilmoittaa päättämästään turvatason muutoksesta Merenkululaitokselle; sekä

3) saatuaan tiedon sellaisesta Suomen satamassa olevasta tai Suomen satamaan saapuvasta aluksesta, jonka osalta on olemassa perusteltua syytä uskoa, että alus ei täytä turvatoimiasetuksen säännöksiä, ja jos on perusteltua syytä uskoa, että alus aiheuttaa turvauhkaa taikka että alukseen kohdistuu turvauhka tai turvavälikohtaus, ryhtyä turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 9 säännön 1.2 ja 1.3 tai 2.5 kohdassa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin.

7 §

Tullilaitoksen erityistehtävä

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, tullilaitoksen tehtävänä on ryhtyä turvatoimiasetuksen liitteenä olevan SOLAS-yleissopimuksen liitteen XI-2 luvun 9 säännön 1.2 ja 1.3 tai 2.5 kohdassa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin saatuaan tiedon sellaisesta Suomen satamassa olevasta tai Suomen satamaan saapuvasta aluksesta, jonka

osalta on olemassa perusteltua syytä uskoa, että alus ei täytä turvatoimiasetuksen säännöksiä, ja jos on perusteltua syytä uskoa, että alus aiheuttaa turvauhkaa taikka että alukseen kohdistuu turvauhka tai turvavälikohtaus.

2 a luku (2.2.2007/69)
Satamien turvatoimet

7 a § (2.2.2007/69)
Turva-arviointi

Satamalle on tehtävä turva-arviointi.

Turva-arvioinnissa on otettava asianmukaisesti huomioon satamaturvadirektiivin liitteessä I esitetyt yksityiskohtaiset vaatimukset, sataman eri osien ominaispiirteet ja satamassa oleville satamarakenteille turvatoimiasetuksen mukaisesti tehtyt turva-arvioinnit.

Turva-arviointi on tarkistettava olosuhteiden muuttuessa ja vähintään viiden vuoden välein.

7 b § (2.2.2007/69)
Turvasuunnitelma

Sataman turva-arvioinnin pohjalta on tehtävä sataman turvasuunnitelma.

Sataman turvasuunnitelmassa on otettava huomioon vähintään satamaturvadirektiivin liitteessä II esitetyt yksityiskohtaiset vaatimukset.

Sataman turvasuunnitelmaan on sisällytettävä satamassa oleville satamarakenteille turvatoimiasetuksen mukaisesti tehtyt turvasuunnitelmat.

Turvasuunnitelmassa on määriteltävä kutakin edellä 2 §:n 5—8 kohdassa tarkoitettua turvatasoa varten kussakin sataman eri osassa:

- 1) noudatettavat menettelyt;
- 2) käyttöön otettavat toimenpiteet; ja
- 3) toteutettavat toimet.

Turvasuunnitelma on tarkistettava olosuhteiden muuttuessa ja vähintään viiden vuoden välein.

7 c § (2.2.2007/69)
Sataman turvatoimialueen laajuinen satamarakenne

Jos satamarakenteen rajat on määritelty siten, että ne kattavat koko sataman turvatoimialueen, asiaa koskevat turvatoimiasetuksen säännökset ovat ensisijaisia.

7 d § (2.2.2007/69)
Sataman turvapäällikkö

Jokaisessa satamassa on oltava turvapäällikkö. Sama turvapäällikkö voi toimia useassa satamassa. Sataman turvapäällikkö toimii yhteyshenkilönä sataman turvakysymyksissä. Sataman turvapäällikön ja satamarakenteen turvapäällikön on toimittava yhteistyössä keskenään.

3 luku

Turvataarkastukset ja muut turvallisuutta lisäävät toimenpiteet

8 § (2.2.2007/69)

Turvataarkastukset

Aluksia, satamien turvatoimialueita taikka niissä olevia henkilöitä vahingoittavien laittomien tekojen estämiseksi saadaan tarkastaa alus, aluksen lasti, lastiyksiköt ja lastialustat, aluksen muonittamiseen ja aluksen varustamiseen käytettävät tavarat sekä sataman turvatoimialueeseen kuuluvat rakennukset, huonetilat ja säilytystilat. Tarkastusta ei kuitenkaan saa tehdä yksinomaan asuintiloina käytettävissä rakennusten tai alusten osissa. Tarkastus sellaisissa asumiseen käytettävissä tiloissa, joita käytetään myös liikepaikkana tai liiketoimintaan, voidaan toimittaa vain, jos se on perustellusta syystä välttämätöntä tässä momentissa tarkoitettujen tekojen estämiseksi.

Postilähetykset on tarkastettava siten, ettei kirjesalaisuus vaarannu.

Edellä 1 momentissa mainitussa tarkoituksessa saadaan metallinilmaisinta tai muuta sellaista teknistä laitetta käyttäen tarkastaa, ettei matkustajalla ole vaatteissaan, muutoin yllään tai mukanaan vaarallisia esineitä. Tällöin voidaan suorittaa myös matkustajan haastattelu. Jos on perusteltua aihetta epäillä, että henkilöllä on mukanaan vaarallinen esine, henkilö voidaan tarkastaa sellaisen löytämiseksi. Turvataarkastus ja haastattelu voidaan suorittaa myös aluksella tai sataman turvatoimialueella työskentelevälle sekä erityisen syyn sitä edellyttäessä myös niissä muutoin oleskelevalle.

Aluksella tai sataman turvatoimialueella tarkastuksia tekevällä on oikeus ottaa pois tarkastuksessa tai muualla löydetty vaarallinen esine taikka aine, jonka hallussapito on muualla laissa kielletty.

Poisotetut esineet ja aineet on luovutettava poliisille tai, jollei siihen ole lain mukaan estettä, palautettava tarkastetulle henkilölle takaisin hänen poistuessaan alukselta tai sataman turvatoimialueelta.

9 § (2.2.2007/69)

Luvalliset vaaralliset esineet

Aluksella tai sataman turvatoimialueella tarkastuksia tekevä voi määrätä, että sellaiset vaaralliset esineet, joita henkilöllä on asianmukaisen luvan nojalla tai muutoin laillisesti oikeus kuljettaa mukanaan, on ennen alukseen taikka sataman turvatoimialueelle saapumista luovutettava aluksella tai sataman turvatoimialueella erikseen säilytettäväksi. Ne on palautettava hänen poistuessaan alukselta tai sataman turvatoimialueelta. Jollei esinettä voida tuolloin vaaratta palauttaa, se on luovutettava poliisille joko tarkastetulle henkilölle palauttamista tai poliisilain (493/1995) 24 §:ssä säädettyjä toimenpiteitä varten.

10 §

Turvataarkastuksen suorittaja

Rajavartiomiehellä, poliisimiehellä tai tullimiehellä on oikeus suorittaa tässä laissa tarkoitettu turvataarkastus sen ehkäisemiseksi, että vaarallisia esineitä käytettäisiin laittomiin, alusta tai sataman turvatoimialuetta taikka niissä olevia henkilöitä vahingoittaviin toimiin. (2.2.2007/69)

Muuta kuin 1 momentissa tarkoitettua henkilöä voidaan käyttää suorittamaan 1 momentissa tarkoitettu turvataarkastus, jos hän täyttää järjestyksenvalvojista annetun lain (533/1999) 12 §:ssä säädettyt järjestyksenvalvojaksi hyväksymiselle asetetut edellytykset tai jos hän on saanut Ilmailuhallinnon hyväksymän koulutusohjelman mukaisen koulutuksen turvataarkastajaksi ja kummassakin tapauksessa poliisi on hyväksynyt hänet tehtävään. Käsitellessään hyväksymistä poliisilla on oikeus käyttää niitä rekisteritietoja, joihin turvallisuusselvityksistä annetussa laissa tarkoitettu suppea turvallisuusselvitys voi perustua. Poliisin hyväksyntä on voimassa koko valtakunnan alueella. (2.2.2007/69)

Edellä 2 momentissa tarkoitetut turvatarkastajat eivät ole oikeutettuja suorittamaan tarkastuksia kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa. He eivät myöskään ole oikeutettuja voimakeinojen käyttöön.

Aluksen päällikön oikeudesta ja velvollisuudesta järjestyksen pitämiseksi ja turvallisuuden säilyttämiseksi aluksella säädetään merimieslain (423/1978) 74 §:ssä.

11 §

Vähimmän haitan periaate

Turvatarkastukset on suoritettava niin, ettei niistä aiheudu tarpeetonta haittaa tarkastettavalle henkilölle tai tarkastuksen kohteelle. Toimenpiteellä ei saa tarpeettomasti vaikeuttaa tai häiritä aluksella ja sataman turvatoimialueella tapahtuvaa muuta toimintaa. (2.2.2007/69)

Henkilöön kohdistuvat tarkastukset on suoritettava hienotunteisesti.

12 § (2.2.2007/69)

Henkilöön kohdistuvat pakkotoimet

Jos henkilö kieltäytyy ottamasta osaa tämän lain mukaiseen tarkastustoimeen tai hänen voidaan perustellusti epäillä olevan vaaraksi merenkulun turvallisuudelle, rajavartiolaitos, poliisimies tai tullimies voi evätä häneltä pääsyn alukseen tai sataman turvatoimialueelle taikka poistaa hänet alukselta tai sataman turvatoimialueelta. Toimenpiteen voi tarvittaessa suorittaa voimakeinoin, joita olosuhteet huomioon ottaen voidaan pitää tarpeellisina ja puolustettavina, kun otetaan huomioon merenkulun turvallisuuden vaarantuminen, poistettavan henkilön käyttäytyminen ja muut olosuhteet.

Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain (39/1889) 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

4 luku

Erinäiset säännökset

13 §

Tietojen antaminen ennen aluksen satamaan saapumista

Turvatoimiasetuksen 6 artiklassa tarkoitetut turvatoimiin liittyvät alusta koskevat tiedot on toimitettava Merenkululaitokselle Merenkululaitoksen määräämällä tavalla.

Merenkululaitos voi turvatoimiasetuksen 7 artiklassa säädetyin edellytyksin hakemuksesta myöntää vapautuksen 1 momentissa tarkoitetusta tietojen toimittamisesta. (2.2.2007/69)

14 §

Satamanpitäjän ilmoitusvelvollisuus

Satamanpitäjän on viipymättä ilmoitettava poliisille turvatasen arvioimista varten kaikista sellaisista tietoonsa tulleista seikoista, joilla voi olla vaikutusta turvatoimiasetuksessa tai tässä laissa tarkoitetulle merenkulun turvallisuudelle. Ilmoitus on samalla tehtävä myös Merenkululaitokselle, rajavartiolaitokselle ja tullilaitokselle.

15 §

Aluksen päällikön ilmoitusvelvollisuus

Aluksen päällikön on viipymättä ilmoitettava satamanpitäjälle tai poliisille turvatason arvioimista varten kaikista sellaisista tietoonsa tulleista seikoista, joilla voi olla vaikutusta turvatoimiasetuksessa tai tässä laissa tarkoitetulle merenkulun turvallisuudelle.

16 §

Aineiston esittämisvelvoite

Toimivaltaisella viranomaisella on salassapitosäynnösten estämättä oikeus saada maksettua nähtäväkseen ne turvatoimiasetuksen ja tämän lain tavoitteiden toteuttamisen kannalta tarpeelliset asiakirjat, matkustajista tehdyt luettelot sekä muun aineiston ja luettelon, joita satamanpitäjän, laivanisännän tai aluksen päällikön on pidettävä tai säilytettävä, sekä saada näistä maksutta jäljennöksiä. Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus saada sähköisessä muodossa oleva aineisto myös teknisellä käyttöyhteydellä. Toimivaltainen viranomainen saa luovuttaa näin saatua aineistoa ainoastaan toiselle toimivaltaiselle viranomaiselle. Tietoja saa käyttää vain turvatoimiasetuksessa tai tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten.

Toimivaltaisella viranomaisella on oikeus saada aluksen päälliköltä ja muilta aluksessa palvelevilta sekä sataman turvatoimialueella työskenteleviltä tietoja ja apua sen tarkastamisessa, että alus tai sataman turvatoimialue on turvatoimiasetuksen ja tämän lain säännösten mukainen. (2.2.2007/69)

17 §

Tekninen valvonta

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, poliisilla, rajavartiolaitoksella ja tullilaitoksella on oikeus siitä sopivalla merkillä ennalta ilmoitettuaan suorittaa tässä laissa tarkoitettua suomalaisen sataman alueella paikoissa, joihin yleisöllä on pääsy, poliisilain 28 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua teknistä valvontaa merenkulun turvallisuuden toteuttamiseksi. Teknistä valvontaa ei kuitenkaan saa kohdistaa paikkoihin, jotka kuuluvat kotirauhan piiriin, eikä käymälään, pukeutumistilaan tai muuhun vastaavaan paikkaan taikka henkilöstötiloihin tai työntekijöiden henkilökohtaiseen käyttöön osoitettuihin työhuoneisiin. Ääntä tai kuvaa saadaan tallentaa automaattisesti tekniselle laitteelle, kun se on tarpeen rikoslain 34 a luvussa tarkoitettujen rikosten estämiseksi taikka mainitussa luvussa tarkoitetuista rikoksista etsintäkuulutettujen tai näihin rikoksiin todennäköisin syin syylliseksi epäiltyjen tunnistamiseksi. Tässä momentissa mainitut viranomaiset saavat sijoittaa tekniseen valvontaan käytettäviä laitteita sataman turvatoimialueelle, jollei siitä aiheudu satamanpitäjälle kohtuutonta haittaa. (2.2.2007/69)

Poliisilla, rajavartiolaitoksella ja tullilaitoksella on oikeus saada satamanpitäjältä ja laivanisännältä käyttöönsä näiden tässä laissa tarkoitettuun suomalaisen sataman turvatoimialueelle tai suomalaiseen alukseen sijoittaman jatkuvasti kuvaa välittävän tai kuvaa tallentavan teknisen laitteen valvontamateriaali, jos tämän lain 2 §:n 7 tai 8 kohdassa tarkoitettu turvataso on asetettu. Tässä momentissa tarkoitettut tiedot saadaan luovuttaa myös teknisen käyttöyhteyden avulla. (2.2.2007/69)

Teknisten valvontalaitteiden avulla saatujen tietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä henkilötietolaissa (523/1999), henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetussa laissa (761/2003), rajavartiolaitoksesta annetussa laissa (320/1999) tai tullilaissa (1466/1994) säädetään, riippumatta siitä, muodostavatko tallenteet henkilötietolaissa tarkoitettua henkilörekisterin.

18 §

Sähköisten tietojen luovuttamisesta aiheutuneet kustannukset

Toimivaltainen viranomainen toteuttaa kustannuksellaan järjestelmän, jolla se voi vastaanottaa ja käsitellä 16 ja 17 §:ssä tarkoitettuja tietoja. Toimivaltainen viranomainen vastaa myös järjestelmän viestintäverkkoon liittämisestä aiheutuneista kustannuksista.

Laivanisännällä ja satamanpitäjällä on oikeus saada valtion varoista korvaus yksinomaan toimivaltaisen viranomaisen ilmoittamien tarpeiden vuoksi hankittujen järjestelmien, laitteistojen tai ohjelmistojen investoinneista, käytöstä ja ylläpidosta aiheutuneista välittömistä kustannuksista. Laivanisännällä ja satamanpitäjällä on oikeus saada valtion varoista korvaus myös toimivaltaisen viranomaisen määräämästä toimenpiteestä aiheutuneista välittömistä kustannuksista. Kustannusten korvaamisesta päättää liikenne- ja viestintäministeriö.

Laivanisäntä tai satamanpitäjä ei saa käyttää toimivaltaisen viranomaisen kustantamia järjestelmiä, laitteistoja tai ohjelmistoja kaupalliseen toimintaansa.

19 §

Puutteellisuuden korjaaminen ja pakkokeinot

Jos satamanpitäjä ei noudata turvatoimiasetuksen tai tämän lain säännöksiä, Merenkululaitoksen on laiminlyöjää kuultuaan annettava asianmukaiset ohjeet ja määräykset puutteellisuuden korjaamiseksi tai epäkohtien poistamiseksi. Merenkululaitos voi asettaa puutteellisuuden korjaamiselle tai epäkohtien poistamiselle määräajan.

Jos satamanpitäjä vastustaa tarkastusta, ei luovuta 16 tai 17 §:ssä tarkoitettua aineistoa taikka ei noudata 1 momentissa tarkoitettua määräystä tai ei korjaa puutetta tai epäkohtaa Merenkululaitoksen asettaman määräajan kuluessa, Merenkululaitos voi harkintansa mukaan keskeyttää työt satamarakenteessa tai sataman turvatoimialueella, kunnes vika tai puute on korjattu tai aineisto luovutettu. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava poliisille ja satamanpitäjälle. (2.2.2007/69)

20 §

Toimivaltaisten viranomaisten yhteistyö

Kukin toimivaltainen viranomainen on toimialallaan velvollinen antamaan apua toiselle toimivaltaiselle viranomaiselle.

20 a § (2.2.2007/69)

Turvataarkastuksen suorittajan ja toimivaltaisen viranomaisen yhteistyö

Turvataarkastuksen suorittaja on oikeutettu ilmoittamaan tullilaitokselle tai rajavartiolaitokselle laitoksen tehtävien kannalta merkityksellisistä havainnoista.

21 § (2.2.2007/69)

Kustannusten korvaaminen

Turva-arviointien tekemisen ja turvasuunnitelmien hyväksymisen sekä todistuskirjojen myöntämisen maksullisuudesta ja maksuperusteista säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

Jos tämän lain mukaisissa tarkastuksissa havaitaan sellaisia puutteita, jotka turvatoimiasetuksen tai tämän lain mukaan oikeuttavat aluksen pysäyttämiseen tai sen toiminnan rajoittamiseen taikka töiden keskeyttämiseen satamarakenteessa tai sataman turvatoimialueella, laivanisännän tai tämän Suomessa olevan edustajan taikka satamanpitäjän on korvattava kaikki lisätarkastuksiin liittyvät kustannukset.

22 §

Tietojen käsittely ja salassapito

Turva-arviointeihin ja turvasuunnitelmiin sisältyviä tietoja saavat käsitellä vain toimivaltaisen viranomaisen tehtävään osoittamat henkilöt, laivanisännän, aluksen, satamarakenteen ja sataman turvapäälliköt sekä turvapäälliköiden tehtävään osoittamat henkilöt. (2.2.2007/69)

Laivanisännän, aluksen tai satamanpitäjän palveluksessa oleva taikka niiden turvajärjestelyistä huolehtiva henkilö on velvollinen olemaan ilmaisematta sivulliselle, mitä hän on työtehtävässään saanut tietää turva-arvioinneista, turvasuunnitelmista sekä niiden toteuttamiseen liittyvistä seikoista mukaan lukien postilähetysten tarkastusten yhteydessä saadut tiedot. (2.2.2007/69)

Viranomaisten palveluksessa olevan tai sen toimeksiannosta toimivan sekä toimeksiannototehtävää hoitavan palveluksessa olevan vaitiolovelvollisuudesta säädetään viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999).

23 §

Turvatoimirikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 13 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden tai jättää noudattamatta Merenkulkulaitoksen 19 §:n nojalla antamaa määräystä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *turvatoimirikkomuksesta* sakkoon.

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta toimivaltaiselle viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun 8 §:ssä.

24 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 22 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

25 §

Muutoksenhaku

Toimivaltaisen viranomaisen tämän lain ja turvatoimiasetuksen nojalla tekemään päätökseen voi hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus on käsiteltävä viipymättä.

Muutoksenhaku ei estä aluksen pysäyttämisen, aluksen, satamarakenteen tai sataman turvatoimialueen toiminnan rajoittamisen eikä 12 §:ssä tarkoitettua henkilöön kohdistuvaa pakkotoimea koskevan päätöksen täytäntöönpanoa, ellei valitusviranomainen toisin määrää. (2.2.2007/69)

5 luku

Voimaantulo

26 §

Voimaantulosäännös

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Lain 2.2.2007/69 voimaantulosäännös kuuluu seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä kesäkuuta 2007.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tämän lain 10 §:ssä tarkoitettuna turvatarkastuksen suorittajana voidaan käyttää myös henkilöä, joka on ennen tämän lain voimaantuloa hyväksytty turvatarkastuksista lentoliikenteessä annetun lain (305/1994) 9 §:n 2 momentin mukaiseksi turvatarkastajaksi.
